

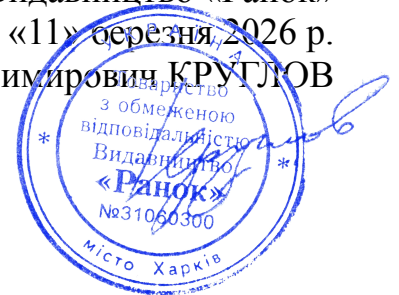
ТОВ ВИДАВНИЦТВО «РАНОК»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Видавництво «Ранок»

«11» березня 2026 р.

Віктор Володимирович КРУГЛОВ

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації педагогічних працівників навчальних предметів (інтегрованих курсів) громадянської та історичної освітньої галузі

СТАРША ПРОФІЛЬНА ШКОЛА: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ

Харків – 2026

Розробники:

Олександр Гісем, кандидат історичних наук, досвідчений педагог, співавтор лінійки підручників з історії України та всесвітньої історії для 5–11-х класів від видавництва «Ранок». Розробник модельних навчальних програм з історії України та всесвітньої історії для 5–9 класів, учитель-методист ЗНЗ «Міжнародна українська школа» (м. Київ), активний спікер освітніх курсів;

Ольга Сирцова, кандидатка історичних наук, доцентка кафедри філософії та суспільно-гуманітарних дисциплін Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти;

Лариса Шведова, провідна редакторка відділу географії, історії, правознавства та економіки ТОВ «Видавництво «Ранок».

Наталя Орел, методистка історії, правознавства та громадянської освіти видавництва «Ранок».

Напрямок підвищення кваліфікації: реалізація Державного стандарту профільної середньої освіти педагогічними працівниками, які викладають навчальні предмети/інтегровані курси (у тому числі вибіркові освітні компоненти) у профільній школі.

Розроблено на основі типової програми: Типова програма кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти за темою «Старша профільна школа: нові підходи та інструменти для вчителів» (наказ МОН від 04.11.2025 № 1452) <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/11/mon-1452-04.11.2025.pdf>

Термін дії програми: з 2026 до 2031 року.

Рецензенти:

Винник Наталія, кандидатка історичних наук, викладачка кафедри українознавства та філософії Івано-Франківського національного медичного університету

Корж Олена, учителька історії ліцею № 38 імені Івана Павловського Полтавської міської ради, спеціалістка вищої категорії, старша учителька. Лауреатка конкурсу «Учитель року – 2025» (номінація «Історія») та переможниця премії «Ранкові зорі – 2026» («Результативний учитель»). Сертифікована вчителька, експертка із сертифікації, тренерка проекту «Молодь дебатує».

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми.

Сучасний етап упровадження реформи Нова українська школа, пов'язаний із переходом до профільної середньої освіти, потребує суттєвого оновлення змісту та організації освітнього процесу, зокрема в громадянській та історичній галузі навчання. Запровадження Державного стандарту профільної середньої освіти та розвиток академічних ліцеїв актуалізують питання готовності педагогічних працівників до діяльності в нових освітніх умовах.

Для вчителя та вчительки історії це означає необхідність не лише володіння сучасними підходами до викладання суспільствознавчих дисциплін, а й здатності проектувати освітні програми відповідно до вимог стандарту, реалізовувати навчання на різних рівнях (базовому та поглибленому), а також організовувати комунікативно орієнтоване, діяльнісне й практико-орієнтоване навчання.

Особливого значення набуває оновлення змісту навчання історії з урахуванням сучасних підходів до розвитку історичних компетентностей — критичного аналізу джерел, розуміння причинно-наслідкових зв'язків, формування демократичних цінностей та правосвідомості — а також забезпечення їх методично виваженого впровадження в освітній процес. Водночас важливою є здатність педагогів ефективно використовувати цифрові інструменти для організації очного, дистанційного та змішаного навчання.

У контексті профільної освіти зростає роль історії як засобу формування готовності здобувачок та здобувачів освіти до розуміння складних суспільних процесів, медіаграмотності в роботі з історичною інформацією та професійного самовизначення в умовах глобалізованого світу. Це зумовлює необхідність інтеграції елементів дослідницької діяльності та побудови індивідуальних освітніх траєкторій у процесі вивчення історії.

Актуальність програми зумовлена потребою підготовки вчительок та вчителів історії до проектування та реалізації освітнього процесу відповідно до вимог Державного стандарту профільної середньої освіти, а також використання практико-орієнтованих моделей навчання, цифрових технологій і сучасних інструментів оцінювання результатів навчання.

Програму розроблено з урахуванням законів України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (зі змінами), «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 р. № 463-IX (зі змінами); Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 (зі змінами)); професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 р. № 1225);

Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р (зі змінами)); Державного стандарту профільної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 р. № 851); Типової освітньої програми для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням (наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 р. № 765, зі змінами, внесеними відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.06.2025 р. № 884); Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї) (наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 р. № 1451) та інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність учителя.

Цільова група: педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Особливості реалізації програми:

Реалізація програми підвищення кваліфікації здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно орієнтованого, інтегративного та середовищного підходів із урахуванням специфіки викладання історії в умовах профільної середньої освіти. Освітній процес передбачає використання дослідницького та проблемного підходів, що сприяє розвитку історичного мислення, навичок критичного аналізу джерел та здатності до історичної рефлексії.

Освітній процес організовується з поєднанням лекційних, практичних і самостійних видів діяльності слухачів/слухачок і спрямований на формування здатності ефективно застосовувати набуті знання, уміння та навички в професійній діяльності, зокрема в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна).

Мета підвищення кваліфікації: розвиток компетентностей педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти для ефективної реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти, формування готовності до впровадження нових підходів, сучасних методик і технологій навчання на рівні профільної середньої освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- окреслити нормативно-правові засади Державного стандарту профільної середньої освіти, його роль та складники (зокрема для громадянської та історичної освітньої галузі);
- забезпечити розуміння змісту й структури Типової освітньої програми для 10-12 класів академічних ліцеїв та особливостей її реалізації стосовно навчання історії);
- розвинути вміння щодо розроблення навчальних програм з історії на основі модельних і Державного стандарту профільної середньої освіти з урахуванням потреб учнівства;
- удосконалити компетентності педагогічних працівників щодо навчання історії у старшій профільній школі, зокрема на основному й поглибленому рівнях;
- формувати вміння застосовувати елементи профорієнтації та кар'єрного консультування під час реалізації змісту освітньої галузі;
- розвинути здатність ефективно використовувати цифрові інструменти й технології під час навчання історії;
- поглибити розуміння специфіки здійснення оцінювання в старшій профільній школі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: (відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29 серпня 2024 року № 1225): предметно-методична компетентність (А2), інформаційно-цифрова компетентність (А3), організаційна компетентність (Г2), оцінювально-аналітична компетентність (Г3).

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

За результатами навчання педагога оволодіють знаннями та розвинуть уміння щодо:

- організації освітнього процесу з історії в старшій профільній школі відповідно до нормативно-правових засад Державного стандарту профільної середньої освіти;
- практичного застосування Типової освітньої програми для 10–12 класів академічних ліцеїв у навчанні історії;
- розроблення навчальних програм з історії на основі модельних програм і вимог Державного стандарту профільної середньої освіти;
- викладання історії на базовому та поглибленому рівнях у старшій профільній школі, а також реалізації міжпредметної інтеграції в межах громадянської та історичної освітньої галузі;
- застосування цифрових інструментів і технологій (цифрових архівів, інтерактивних таймлайнів, ГІС-технологій) у процесі навчання історії в старшій профільній школі;

- використання елементів профорієнтації (ознайомлення з професіями історика, архіваріуса, експерта з культурної спадщини тощо), критичного аналізу джерел під час викладання предмета;
- здійснення оцінювання результатів навчання здобувачів освіти з історії на базовому та поглибленому рівнях у старшій профільній школі.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації.

Оцінювання результатів навчання слухачів здійснюється суб'єктом підвищення кваліфікації та базується на компетентнісному підході.

Система оцінювання спрямована на визначення рівня засвоєння навчального матеріалу, сформованості професійних умінь і досягнення очікуваних результатів програми.

Рейтинг слухача

Рейтинг слухача (РС) визначається як узагальнений показник результатів навчання та формується з урахуванням:

- підтвердженого ознайомлення з усіма навчальними юнітами програми (відеоматеріалами та навчальними матеріалами);
- результатів підсумкового тестування.

Формула визначення рейтингу слухача:

$$PC = OY + PT,$$

де:

OY — факт опрацювання всіх навчальних юнітів програми;

PT — результат підсумкового тестування, виражений у відсотках правильних відповідей.

Практичні завдання в межах програми мають формувальний характер, спрямовані на закріплення навчального матеріалу та не підлягають окремому бальному оцінюванню.

Умови успішного завершення програми

Слухач вважається таким, що успішно завершив програму підвищення кваліфікації, за умови:

- опрацювання всіх навчальних юнітів курсу;
- отримання за результатами підсумкового тестування не менше 60 % правильних відповідей.

Результат оцінювання

Результати оцінювання використовуються для підтвердження факту успішного проходження програми підвищення кваліфікації та є підставою для видачі відповідного документа встановленого зразка.

Документ про підвищення кваліфікації: за результатами успішного виконання програми (подолання встановленого прохідного порогу) слухачеві видається сертифікат про підвищення кваліфікації обсягом 30 год/1 кредит ЄКТС (відповідно до вимог Постанови Кабінету

Міністрів України від № 800 21.08.2019 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» (зі змінами). Реєстр виданих сертифікатів оприлюднюється на офіційному вебсайті суб'єкта підвищення кваліфікації — «Видавництво "Ранок"».

Вартість навчання встановлюється залежно від обраного формату супроводу:

750 грн — самостійне опанування матеріалу модулів в індивідуальному темпі, тьюторський супровід за запитом, можливість зворотного зв'язку та індивідуально-групових консультацій.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Програмою передбачено інтерактивні лекційні заняття, практичні заняття та самостійну роботу. Під час опанування теоретичного блоку слухачі ознайомляться з нормативною базою, сучасними методиками та інструментами навчання історії.

Практичні заняття передбачають аналіз навчально-методичних матеріалів, опрацювання методів та прийомів роботи.

Самостійна робота передбачає індивідуальну роботу з методичними матеріалами та самопідготовку до підсумкового тестування.

Підсумкові заходи передбачають проходження підсумкового тестування на платформі Академія «Ранок».

Програма складається із 4 модулів, зміст яких розкрито у 10 взаємопов'язаних темах.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає 30 год, із них 12 год — лекційні заняття, 10 год — практична робота, 6 год — самостійна робота, 2 год — підсумкові заходи.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ					
Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти (громадянська та історична освітня галузь)	2	0	1	0	3
Тема 1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв та особливості її реалізації для організації навчання історії	2	0	1	0	3
Разом за модулем	4	0	2	0	6

МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ					
Тема 2.1. Модельні навчальні програми з історії: складники та адаптація	2	0	1	0	3
Тема 2.2. Навчальні програми з історії: розроблення, затвердження, упровадження	2	2	0	0	4
Тема 2.3. Організація освітнього простору в академічному ліцеї	0	0	1	0	1
Разом за модулем	4	2	2	0	8
МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ НА ОСНОВНОМУ ТА ПОГЛИБЛЕНОМУ РІВНЯХ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ					
Тема 3.1. Особливості навчання історії на основному й поглибленому рівнях	2	3	0	0	5
Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у процесі навчання історії у старшій профільній школі	0	2	0	0	2
Тема 3.3. Профорієнтація та кар'єрне консультування у процесі навчання історії	0	1	0	0	1
Разом за модулем	2	6	0	0	8
МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ					
Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання історії в старшій профільній школі	2	0	1	0	3
Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання історії здобувачів профільної середньої освіти	0	2	1	0	3
Разом за модулем	2	2	2	0	6
Підсумкові заходи	0	0	0	2	2
Усього	12	10	6	2	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ОСВІТИ

Тема 1.1. Засади Державного стандарту профільної середньої освіти (громадянська та історична освітня галузь)

Зміст і структура Державного стандарту профільної середньої освіти. Базовий навчальний план профільної середньої освіти. Компетентнісний потенціал громадянської та історичної освітньої галузі та базові знання. Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів профільної середньої освіти відповідно до громадянської та історичної освітньої галузі.

Тема 1.2. Типова освітня програма для академічних ліцеїв та особливості її реалізації для організації навчання історії

Структура та зміст Типової освітньої програми для 10-12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням. Типовий навчальний план. Обов'язкові та вибіркові освітні компоненти. Інтегровані курси (зокрема й міжгалузеві). Форми організації освітнього процесу. Кластери та профілі навчання. Змінні групи. Засади створення освітньої програми закладу освіти на основі Типової освітньої програми.

МОДУЛЬ 2. МОДЕЛЮВАННЯ ЗМІСТУ ОСВІТИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ В АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ

Тема 2.1. Модельні навчальні програми з історії: складники та адаптація

Модельні навчальні програми для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Складники модельних навчальних програм профільної середньої освіти. Вимоги до модельних навчальних програм. Модельні навчальні програми основного та поглибленого рівнів. Адаптація модельних навчальних програм до специфіки закладу освіти та профілю навчання.

Тема 2.2. Навчальні програми з історії: розроблення, затвердження, упровадження

Навчальні програми з історії для обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Розроблення навчальних програм на основі модельних / не на основі модельних. Освітній дизайн навчальної програми. Ідеї для створення навчальних програм. Затвердження та впровадження навчальних програм.

Тема 2.3. Організація освітнього простору в академічному ліцеї

Сучасні вимоги до організації освітнього простору та матеріально-технічного забезпечення в академічному ліцеї. Платформи

дистанційного навчання та їхні функціональні можливості. Організація змішаного навчання: поєднання очних і дистанційних форм.

МОДУЛЬ 3. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ НА ОСНОВНОМУ ТА ПОГЛИБЛЕНОМУ РІВНЯХ У СТАРШІЙ ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ

Тема 3.1. Особливості навчання історії на основному й поглибленому рівнях

Викладання історії на основному та поглибленому рівнях. Особливості викладання інтегрованих курсів. Розвиток критичного мислення через інтеграцію освітніх галузей. Командна робота педагогів у викладанні інтегрованих курсів. Учитель як фасилітатор: стратегія супроводу замість контролю. Забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти в старшій профільній школі.

Тема 3.2. Використання цифрових інструментів і технологій у процесі навчання історії у старшій профільній школі

Цифрові інструменти та їхній потенціал для профільної середньої освіти. Огляд сучасних освітніх онлайн-платформ. Створення та адаптація цифрових навчальних матеріалів для старшої профільної школи. Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання: можливості й етичні аспекти. Цифрова грамотність педагогів і здобувачів освіти.

Тема 3.3. Профорієнтація та кар'єрне консультування у процесі навчання історії

Стратегічне бачення ролі кар'єрного освітнього радника в супроводі здобувачів освіти. Профорієнтація під час вивчення історії. Роль учителя в кар'єрному консультуванні. Побудова індивідуальних освітніх траєкторій учнів.

МОДУЛЬ 4. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ НА РІВНІ ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Тема 4.1. Підходи до оцінювання результатів навчання історії в старшій профільній школі

Види оцінювання. Загальні критерії оцінювання та галузеві критерії. Особливості оцінювання обов'язкових освітніх компонентів. Специфіка оцінювання вибіркового курсу. Вибір закладом освіти власної шкали оцінювання чи системи оцінювання, визначеної законодавством.

Тема 4.2. Інструментарій оцінювання результатів навчання історії здобувачів профільної середньої освіти

Принципи й характеристики ефективного оцінювання (формульованого, підсумкового тощо). Самооцінювання і взаємооцінювання здобувачів освіти. Застосування цифрових інструментів для оцінювання. Розвиток рефлексивних навичок у здобувачів профільної середньої освіти. Оцінювання в очному, дистанційному й змішаному навчанні.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

Тема 2.2.

Розроблення структури та фрагментів змісту кожного складника навчальної програми з історії.

Тема 3.1.

Розроблення фрагмента уроку історії з урахуванням компетентнісного підходу: проектування завдань на розвиток критичного мислення, хронологічної та просторової компетентностей.

Створення компетентнісно орієнтованого завдання на основі аналізу першоджерел (текстових, візуальних або речових).

Розроблення інтегрованого завдання, що поєднує історію з іншими галузями (наприклад, «Історія та мистецтво», «Історія та право» або «Історія та технології»).

Планування навчального проекту з історії (індивідуального або групового), спрямованого на дослідження локальної історії або розв'язання актуальної соціальної проблеми через історичну ретроспективу.

Тема 3.2.

Розроблення фрагмента уроку історії з використанням ІС-технологій: створення навчальної ситуації на базі Google My Maps або StoryMaps для візуалізації історичних процесів.

Використання цифрових інструментів та ІІІ: проектування завдань із використанням нейромереж для реконструкції історичних образів, аналізу великих масивів історичних текстів або створення віртуальних екскурсій.

Тема 3.3.

Розроблення рекомендацій щодо організації профорієнтаційної роботи під час навчання історії: ознайомлення учениць і учнів із професіями «майбутнього», що базуються на історичній освіті (публічна історія, цифрова гуманітаристика, архівознавство, аналітика, пам'яткоохоронна діяльність).

Інтеграція практико-орієнтованих завдань (кейс-стаді, історична експертиза) для підтримки формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Тема 4.2.

Розроблення інструментів формувального оцінювання результатів навчання з історії.

Організація рефлексії навчальної діяльності учнів і учениць із застосуванням прийомів самооцінювання та взаємооцінювання (з використанням цифрових інструментів за потреби).

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text> (дата звернення 04.03.2026).
2. Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-2024-%D0%BF#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
3. Про затвердження Концептуальних засад реформування профільної середньої освіти (академічні ліцеї): наказ Міністерства освіти і науки України від 10.10.2024 № 1451. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-reformuvannia-profilnoi-serednoi-osvity-akademichni-litsej> (дата звернення: 04.03.2026).
4. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-z-akladu-zahalnoi-serednoi-osvity> (дата звернення: 04.03.2026).
5. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення: 04.03.2026).
7. Типова освітня програма для 10–12 класів закладів загальної середньої освіти, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти за академічним спрямуванням : Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.05.2025 р. № 765 (зі змінами). URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/2025/06/25/top-dlya-10-12-kl-zzso-yaki-zabezp-zdob-prof-osvity-25-06-2025-1.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).

Основна література

1. Кремень В. Г., Топузов О. М., Ляшенко О. І., Мальований Ю. І., Засекіна Т. М. Профільна середня освіта: концептуальні засади для Нової української школи. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2023. № 5(2). С. 1–8. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/389/452> (дата звернення: 04.03.2026).
2. Профільна середня освіта: виклики і шляхи реалізації : зб. матеріалів / за заг. ред. О. І. Ляшенка, Т. М. Засекіної, Ю. І. Мальованого, С. Г. Литвинової, А. В. Малиношевської (м. Київ, 4 квіт. 2024 р.). Київ :

- Видавничий дім «Освіта», 2024. 288 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740085/1/Збірник_MC_v5.pdf (дата звернення: 04.03.2026).
3. Реформа старшої школи: профільна. URL: <https://profilna.mon.gov.ua> (дата звернення: 04.03.2026).
  4. Розробляємо модельну навчальну / навчальну програму : інструктивно-методичні рекомендації для авторів модельних навчальних / навчальних програм з навчальних предметів / інтегрованих курсів. Державна установа «Український інститут розвитку освіти», Державна служба якості освіти України. Київ, 2025. 28 с. URL: <https://uied.org.ua/wp-content/uploads/2025/05/uied-67ag-26.05.2025.pdf> (дата звернення: 04.03.2026).
  5. Фасоля О., Сейтосманов А., Мархлевські В. К. Старша профільна школа: кроки до становлення. Версія 2.0. 2024. 76 с. URL: https://decentralization.ua/uploads/library/file/952/ProfileEducation_2.0.pdf (дата звернення: 04.03.2026).

Додаткова література

1. Годлевська К. В., Котун К. В., Постригач Н. О., Старошук Ю. М. Професійна підготовка вчителів старшої школи у зарубіжних країнах : навч. посіб. для дистанційного курсу. Київ : Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2022. 190 с. URL: <https://surl.li/sztvun> (дата звернення: 04.03.2026).
2. Гривко А., Ващенко Л. Поточне та формувальне оцінювання в базовій та старшій профільній школі. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 2. С. 72–83. URL: <https://doi.org/10.32405/2411-1317-2021-2-72-83> (дата звернення: 04.03.2026).
3. Гуцало Л. В., Маркевич О. В. Організація профільного навчання в Україні: законодавство та практичне втілення (на прикладі Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка). *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 24. С. 798–812. URL: <https://eprints.zu.edu.ua/40114/> (дата звернення: 04.03.2026).
4. Топузов О. М., Мадихін О. В., Алексеєва С. В., Арістова Н. О. Індивідуалізація навчання в умовах змішаної форми організації освітнього процесу у профільній старшій школі : метод. посіб. Київ : Видавничий дім «Освіта», 2024. 99 с. URL: <https://surl.li/rqlmnn> (дата звернення: 04.03.2026).